

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2021

1244/2021

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 127 §:n 5 momentti, 128, 130, 180 ja 203 §, 242 §:n 2 ja 4 momentti, 251 §, 256 §:n 2 momentti ja 266 §,

sellaisina kuin niistä ovat 127 §:n 5 momentti ja 128 § laissa 984/2018, 130 § laissa 301/2018, 203, 251 ja 266 § laissa 371/2019, 242 §:n 2 ja 4 momentti laissa 1256/2020 ja 256 §:n 2 momentti laissa 299/2021, sekä

lisätään lakiin uusi 126 a, 129 a, 133 a ja 194 a §, 249 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 371/2019 ja 1256/2020, uusi 5 momentti ja lakiin uusi 266 a § seuraavasti:

126 a §

Lentoliikenneoikeuksien käytön rajoittaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää, rajoittaa tai asettaa ehtoja lentoliikenteen harjoittamiselle reiteillä, joiden lähtö- tai saapumisaika on Suomessa. Kielto, rajoitus tai ehto voidaan asettaa vain, jos se on välttämätöntä lentoturvallisuuden, maanpuolustuksen, aluevalvonnan, rajaturvallisuuden tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi taikka tartuntatautilain (1227/2016) 3 §:n 7 kohdassa tarkoitetun poikkeuksellisen epidemian leviämisen rajoittamiseksi.

Päätös kiellon, rajoituksen tai ehdon asettamisesta voi olla voimassa vain välttämättömän ajan, kuitenkin enintään 14 vuorokautta. Jos kieltä, rajoitusta tai ehtoa on tarpeen jatkaa 14 vuorokauden jälkeen, päätöksen siitä tekee valtioneuvosto. Kielto, rajoitus tai ehto voidaan tällöinkin asettaa enintään 14 vuorokauden ajaksi kerrallaan. Päätös on välittömästi kumottava, jos tässä pykälässä säädetty edellytykset eivät enää täyty.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen toimien on oltava lentoliikenneasetuksen 21 artiklassa tarkoitettulla tavalla suhteellisuus- ja avoimuusperiaatteiden mukaisia ja perustuttava puolueettomiin ja syrjimättömiin perusteisiin. Toimista päätettäessä on myös muutoin huomioitava, mitä lentoliikenneasetuksessa säädetään ja soveltuissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään lentoliikenneoikeuksien rajoittamisesta. Jos kyse on muusta kuin lentoturvallisuuden vaarantamista koskevasta tilanteesta, muun toimivaltaisen viranomaisen on laadittava tilanteesta riskiarvio. Kielto, rajoitus tai ehto voidaan asettaa vain, jos se on riskiarvion perusteella välttämätöntä ja oikeasuhtaista.

Liikenne- ja viestintäviraston on huolehdittava 1 momentissa tarkoitettujen toimien osalta yhteydenpidosta Euroopan komission, muiden valtioiden ja näiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ottaen huomioon, mitä lentoliikenneasetuksessa säädetään ja soveltuissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään. Yhteydenpidosta 2 momentissa tarkoitettujen toimien osalta huolehtii kuitenkin valtioneuvosto.

— — — — —

Lukuun ottamatta miehittämätöntä valtion ilma-alusta, lentotyössä käytettävä ilma-alus on rekisteröitävä Suomen ilma-alusrekisteriin. Liikenne- ja viestintävirasto voi myöntää lentotyöluvan toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidylle ilma-alukselle, jos sen lentoturvallisuusvalvonta voidaan asianmukaisesti hoitaa. Jos lentotyöhön ei ole käytettävissä sopivaa jäsenvaltiossa rekisteröityä ilma-alusta ja jos lentoturvallisuus ei vaarannu, Liikenne- ja viestintävirasto voi hyväksyä käytettäväksi kolmannen maan ilma-alusrekisteriin merkityn ilma-aluksen. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, millä edellytyksillä tällainen ilma-alus voidaan hyväksyä lentotyötehtäviin.

Siltä osin kuin matkustajien kuljettaminen EASA-asetuksen liitteen I kohdan 1 alakohdissa a, d tai g tarkoitetulla ilma-aluksella ei edellytä lentoliikenneasetuksen mukaista liikennelupaa tai tämän lain 127 §:ssä tarkoitettua lentotyölupaa eikä Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta muuta johdu, lentotoiminnan harjoittajan on tehtävä Liikenne- ja viestintävirastolle ilmoitus lentotoiminnasta ennen toiminnan aloittamista.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa edellä 1 momentissa tarkoitetun lentotoiminnan turvallisen harjoittamisen edellyttämiä tarkempia määräyksiä. Määräykset voivat koskea:

- 1) ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittajan organisaatiota ja henkilöstöä;
- 2) ilmoituksenvaraiseen toimintaan käytettävää kalustoa;
- 3) turvallisuudenhallintajärjestelmää;
- 4) lentokäsikirjaa tai toimintakäsikirjaa, toimintamenetelmiä ja toiminnan rajoituksia;
- 5) taloudellisia toimintaedellytyksiä.

Lentomiehistön pätevyudet ja koulutus

Tätä lukua sovelletaan ilmailussa Suomen alueella, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta muuta johdu.

Ilma-aluksen ohjaamo- ja matkustamomiehistön vaatimuksista ja henkilöluvista sekä tarkastuslentäjän valtuutuksista, säädetään EASA-asetuksessa ja siviili-ilmailun lentomiehistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1178/2011, jäljempänä *lentomiehistöasetus*. Siltä osin kuin mainittuja asetuksia ei sovelleta, ilma-aluksen ohjaamomiehistön jäsenenä toimivalla henkilöllä on kuitenkin oltava lentäjän lupa siihen liittyvine kelpuutuksineen ja valtuutuksineen sekä lääketieteellinen kelpoisuus. Ilma-aluksen ohjaamomiehistön jäsenenä toimivalla ja muulla ilmailuradiota käyttävällä henkilöllä on myös oltava Kansainvälisen tele-

viestintäliiton peruskirjaa ja yleissopimusta (SopS 94/1996) täydentävän radio-ohjesäännön mukainen rajoitettu radiopuhelimenhoitajan kelpuus.

Miehittämättömän ilma-aluksen kauko-ohjaajan pätevyyttä ja ilma-aluksen käyttäjän rekisteröitymistä koskevista vaatimuksista säädetään säännöistä ja menetelmistä miehittämättömien ilma-alusten käytössä annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/947, jäljempänä *miehittämättömän ilmailun täytäntöönpanoasetus*.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, muulla ilma-aluksen ohjaamomiehistön jäsenenä kuin ilma-aluksen päälliköllä ei tarvitse olla tehtävän edellyttämää lupaa, kelpuutusta tai hyväksyntää lennolla, jos kyseessä on koulutus- tai tarkastuslento tällaisen luvan, kelpuutuksen tai hyväksynnän saamiseksi.

133 a §

Miehistökortti

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta ilma-aluksen miehistölle miehistökortin. Hakemukseen on liitettävä liikenneluvan haltijan vakuutus siitä, että hakija on sen palveluksessa.

Miehistökortin myöntämisen ja voimassaolon edellytyksenä on, että hakija:

- 1) toimii ilma-aluksen miehistön jäsenenä Liikenne- ja viestintäviraston myöntämän liikenneluvan haltijan palveluksessa;
- 2) täyttää ilmailulain (864/2014) 102 §:ssä tarkoitetun lentokenttäalueelle pääsyä koskevan luvan myöntämisen edellytykset.

Liikenneluvan haltijan on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle miehistökortin haltijan työsuhteen päättymisestä.

180 §

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos liikennettä valvovina viranomaisina

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos valvovat omalla tehtäväalueellaan tämän lain noudattamista tieliikenteessä.

Poliisi valvoo omalla tehtäväalueellaan tämän lain sekä EASA-asetuksen ja sen nojalla annettujen asetusten noudattamista miehittämättömässä ilmailussa.

194 a §

EASA-asetuksessa ja lentoliikenneasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto on EASA-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa komission asetuksissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen sekä lentoliikenneasetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, jollei muualla toisin säädetä.

203 §

Julkista valtaa käyttävän henkilön vastuu

Edellä 37 §:ssä tarkoitettuun kokeen arvioijaan, 89 §:ssä tarkoitettuun näytön vastaanottajaan, 130 §:ssä tarkoitettuun tarkastuslentäjään, 195 §:ssä tarkoitettuun ilmailulääkäriin ja työterveyslääkäriin sekä 196 §:n 4 momentissa ja 204–207 §:ssä tarkoitettuun asiantuntijaan, lääkäriin ja psykologiin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

242 §

Luvan tai hyväksymispäätöksen peruuttaminen, muuttaminen tai rajoittaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi muuttaa tai rajoittaa lupaa tai rajoittaa hyväksymispäätöksen alaista toimintaa tai peruuttaa luvan tai hyväksymispäätöksen, jos:

1) luvan tai hyväksymispäätöksen myöntämisen edellytykset eivät enää täyty eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa;

2) luvanhaltija tai hyväksymispäätöksen perusteella toimintaa harjoittava on toistuvasti tai vakavasti rikkonut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka luvanhaltijan tai hyväksymispäätöksen perusteella toimintaa harjoittavan tässä laissa säänneltyä toimintaa koskevia Euroopan unionin asetusten säännöksiä eikä huomautuksen tai varoituksen antamista voida pitää riittävänä;

3) luvan haltija ei noudata liikennöintiluvan perusteena olevaa lentoliikennesopimusta tai muuta kansainvälistä velvoitetta; tai

4) on muusta kuin 1, 2 tai 3 kohdassa tarkoitettua syytä perusteltua syytä epäillä, ettei luvanhaltija tai hyväksymispäätöksen perusteella toimintaa harjoittava kykene hoitamaan luvan tai hyväksymispäätöksen mukaista tehtäväänsä tai harjoittamaan luvassa tai hyväksymispäätöksessä tarkoitettua toimintaa turvallisesti.

Liikenne- ja viestintävirasto voi peruuttaa luvan tai hyväksymispäätöksen vain, jos lievempää seuraamusta ei asiasta kokonaisuudessaan ilmenevät seikat huomioon ottaen voida pitää riittävänä. Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa sekä 3 momentissa tarkoitettu luvan tai 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu hyväksymispäätöksen peruutus voidaan määrätä olemaan voimassa rikkomuksen vakavuuteen suhteutetun määräajan tai toistaiseksi. Ennen päätöksentekoa viraston on kuultava luvanhaltijaa tai toimijaa, joka harjoittaa toimintaansa hyväksymispäätöksen nojalla.

249 §

Toiminnan kieltäminen eräissä tapauksissa

Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää toistaiseksi tai määräajaisesti sellaisen 13 tai 14 luvussa tarkoitetun toiminnan, johon tämän lain tai Euroopan unionin lainsäädännön mukaan ei tarvita lupaa, mutta josta on tehtävä ilmoitus, taikka rajoittaa sitä, jos:

1) ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittamisen edellytykset eivät enää täyty eikä edellytyksissä olevia virheitä tai puutteita korjata asetetussa määräajassa;

2) ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittaja on toistuvasti tai vakavasti rikkonut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka tässä laissa säänneltyä toimintaa koskevia Euroopan unionin asetusten säännöksiä eikä huomautuksen tai varoituksen antamista voida pitää riittävänä; tai

3) on muusta kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua syytä perusteltua syytä epäillä, ettei ilmoituksenvaraisen toiminnan harjoittaja kykene hoitamaan ilmoituksen mukaista tehtäväänsä tai harjoittamaan ilmoituksessa tarkoitettua toimintaa turvallisesti.

251 §

Lentotoimintaluvan tai liikennöintiluvan raukeaminen

Edellä 123 §:ssä tarkoitettu lentotoimintalupa tai 124 §:ssä tarkoitettu liikennöintilupa raukeaa, jos:

1) luvanhaltija ei ole ryhtynyt harjoittamaan lentotoimintaa tai käyttämään liikenneoikeuksia saamansa lentotoimintaluvan tai liikennöintiluvan ehtojen mukaisesti; tai

2) luvanhaltija lopettaa tai keskeyttää lentotoimintansa.

Edellytyksenä on lisäksi, että luvanhaltija ei ole osoittanut Liikenne- ja viestintäviraston asettamassa vähintään kuuden kuukauden mittaisessa määräajassa, että hän edelleen täyttää luvan saamisen toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset tai että liikenteen keskeyttäminen johtuu sellaisista poikkeuksellisista seikoista, joihin lentotoimintaluvan tai liikennöintiluvan haltija ei ole voinut vaikuttaa.

256 §

Oikaisuvaatimus

Henkilöluvan tai taksiliikenneluvan hakija tai haltija ja taksiliikenneluvan haltijan 7 §:ssä tarkoitettu liikenteestä vastaava henkilö saa vaatia oikaisua 35 tai 35 a §:ssä tarkoitetun Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutuskeskuksen tai koulutuksen järjestäjän, 89 §:ssä tarkoitetun näytön vastaanottajan, 114 §:ssä tarkoitetun merenkulun koulutuksen järjestäjän, 135 §:ssä tarkoitetun koulutusluvan haltijan tai ilmoituksenvaraisen koulutustoiminnan harjoittajan, 195 §:ssä tarkoitetun ilmailulääkäriin, ilmailulääketieteen keskuksen, työterveyslääkäriin ja matkustamomiehistön kelpoisuustodistuksen myöntävän organisaation, 204 §:ssä tarkoitetun rautatielääkäriin, 205 §:ssä tarkoitetun rautatiepsykologin ja 206 §:ssä tarkoitetun merimieslääkäriin antamaan lausuntoon tai muuhun päätökseen Liikenne- ja viestintävirastolta.

266 §

Luvaton lentotoiminta

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa 127 §:ssä tai lentotoimintaasetuksen 2 artiklan ensimmäisen kohdan 7 alakohdassa tarkoitettua erityislentotoimintaa, 128 §:ssä tarkoitettua lentotoimintaa taikka miehittämättömän ilmailun täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettua miehittämätöntä ilmailutoimintaa ilman vaadittavaa lupaa tai ilmoitusta tai rikkoo tällaisen luvan tai ilmoituksen ehtoja, on tuomittava, jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta lentotoiminnasta* sakkoon.

266 a §

Miehittämätöntä ilma-alustoimintaa koskeva rikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) ohjaa miehittämätöntä ilma-alusjärjestelmää ilman miehittämättömän ilmailun täytäntöönpanoasetuksen 8 artiklan mukaisen kauko-ohjaajan pätevyysvaatimuksen taikka tämän lain 135 a §:n mukaisen vähimmäisikävaatimuksen täyttämistä, tai

2) käyttää miehittämätöntä ilma-alusjärjestelmää rekisteröitymättä käyttäjäksi ollessaan siihen miehittämättömän ilmailun täytäntöönpanoasetuksen 14 artiklan nojalla velvollinen,

on tuomittava, jollei teosta muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *miehittämätöntä ilma-alustoimintaa koskevasta rikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2021.

1244/2021

Helsingissä 22.12.2021

Tasavallan Presidentti
Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka